



ارلکه

بسم الله الرحمن الرحيم

بخوان و پروردگار تو
بزرگوارتر است آنکه علم
آموخت به وسیله قلم.
(العلق - آیات ۳-۴)

ارشاد نبوی (ﷺ)
آموختن علم بر هر
مرد وزن مسلمان فرض
است.
(رواه مسلم)

د افغان نشراتی مرکز خپرونه

سال دوم شماره سی و هفتم شماره مسلسل ۶۱ جمعه ۴ - اسد ۱۳۸۱ هـ ش (۱۶) جماد الاول ۱۴۲۳ هـ ق ۲۶ جولای ۲۰۰۲ میلادی

د ښاغلي حامد کرزي د امنیت څارلو له پاره:

هغه ټنه امریکایي پوځیان په جمهوري ارگ کې وگومارل شول



ښاغلي حامد کرزي نوي روزل شوي پوځي کنډک معاینه کوي

دافغان وسله وال پوځ دوهم روزل شوی کنډک هم وزارت دفاع ته وسپارل شو

د امنیت چاري سمبال کړي او ددی ترڅنگ دی د یوشمیر نورو دولتي مهمو کسانو د امنیت څارنه هم بهرنیو پوځیانو ته وسپارل شې.
دیویل خبر له مخې دافغانستان دوسله وال پوځ هغه دوهم کنډک چې ۳۶ ټنه افسران او ۳۵۰ ټنه افراد په کې شامل دی د امریکایي پوځونو تر روزنی وروسته نن دملی دفاع وزارت ته ددندو تر سره کولو له امله وسپارل شول. ددی روزل شویو کسانو لومړی کنډک څه موده دمخه په کار پیل کړی ؤ. دغه روزل شوی کنډک دحامد کرزي اومارشال فهیم په وړاندې په رسم گذشت تیر شو. سیاسي کتونکي له همدغه امله څرگندوي چې

کابل دڅمري دوهم: دافغانستان دانتقالي دورې دمشر ښاغلي حامد کرزي اودده دکابینې د مهمو غړیو د امنیت ساتلو له پاره بهرنی پوځیان وگومارل شول په داسې حال کې چې دافغانی وسله وال پوځ دوهم کنډک هم چې د امریکایي پوځونو له خوا روزل شوی ؤ نن دملی دفاع وزارت ته وسپارل شو.
په ورکړ شویو خبرونو کې ویل شوی: دارواښاد حاجی عبدالقدیر د قتل د پیچلې مسألې له امله دافغانستان دانتقالي دولت دمشر اود هغه دکابینې دیوشمیر غړیو د امنیت دساتلو له پاره پریکړه وشوه چې په افغانستان کې میشت د بهرنیو پوځونو ۴۵ کسيزه ډله دی په جمهوري ارگ کې د ښاغلي کرزي

د جلال آباد په ښار کې د مشرقي دولسونو احتجاجیه مظاهره:

د حاجی عبدالقدیر قاتلین دی مورت ته وسپارل شې

مور دده وژل د مشرقي دولسونو سپکاوی بولو

مامورین، دیوشمیر زده کوونکي داستادانو، د پوهنتون محصلینو، استادانو، د جلال آباد د ښار اوسیدونکو، د لغمان او کونړ د ولایتونو د بیلابیلو ولسوالیو څخه دولسونو په استازیتوب ورغلي وو په دی احتجاجیه مظاهره کې گډون درلود.
مظاهره کوونکي د جلال آباد په سراج العمارت بڼ کې سره راټول شول
په دی غونډه کې چې دقران عظیم الشان غږ مبارک ایتونه دقاری فضل الدین له خوا ولوستل شول دنگرهار یو قومی مشر حاجی فیض الله پخپلو خبرو (ص ۴)

جلال آباد د جنگاښ ۳۱: د مشرقي دولسونو په زرگونو اوسیدونکو د یو ستر احتجاجی مارش اومظاهره په ترڅ کې دافغانستان داسلامی انتقالي حکومت له مشرتابه څخه په کلکه غوښتنه وکړه چې د حاجی عبدالقدیر قاتلین دی ونیول شي، د محاکمې له پاره دی دنگرهار دولتي ادارو ته وسپارل شي اود هغه ټولې دولتي دندې دهغه کورنۍ ته ورکړل شي.
دارادی خبریال عاصم ثمرخیلی دغې مظاهره ته ورغلی لیکي چې: نن سهار په اتو بجو د لوی ننگرهار په زرگونو تنو چې په هغو کې: عسکري، ملکی

می پذیرم که پست های حساس وزارت دفاع در دست یک جناح قرار دارد اما

آنها حضور فعال در جنگ با طالبان و القاعده داشته اند



به زودی تغییرات لازم را در سطح وزارت دفاع میمان می آوریم

صدها افغان غیر نظامی طی عملیات نیروهای امریکا بی بقتل رسیده اند

امریکا تعداد کشته شده گان را کمتر از پنجم صد نفر اعلام کرد

رادیو بی. بی. سی. رقم تلف شده گان را هشتصد تن گزارش داده است

ساخته است که تا پایان عمر معذور و معیوب خواهند ماند.
نیویارک تایمز می نویسد: تا بحال یازده منطقه غیر نظامی در افغانستان هدف بمباردمان قرار گرفته که طی آن در حدود چارصد افغان کشته شده است. منبع می افزاید که اکثر ا بمباردمان مبنی بر اطلاعات نادرست قوماندانان (ص ۷)

گرفته اما خسارات وارده بر اهالی ملکی در جریان جنگ ها یک امر طبیعی می باشد.
طبق یک خبر دیگر، روزنامه « نیویارک تایمز » بانشر نتایج سروی انجام یافته از سوی عده یی از سازمان های امریکا یی خبر داد که امریکا در عملیات جنگی اش بر ضد طالبان و القاعده صدها افغان بیگناه به شمول زنان و اطفال را به قتل رسانیده و هزاران افغان دیگر راز خمی

ایالات متحده امریکا اعلان کرد که شاید در عملیات ضد تروریسم در افغانستان طی هفت ماه گذشته کمتر از پنجم صد تن افراد ملکی به هلاکت رسیده باشند.
رابرت کینگ سخنگوی نیروهای ائتلافی تحت رهبری امریکا گفت که وی از آمار رسمی در مورد تلف شده گان ناشی از بمباردمان اطلاعی ندارد، وی افزود، بمباردمان بگونه دقیق صورت

کابل - مارشال عبدالقسیم فهیم وزیر دفاع اداره انتقالی اسلامی افغانستان طی مصاحبه یی با رادیو بی. بی. سی. پذیرفت که اکثر پست های مهم در وزارت دفاع بدست اعضای جبهه متحد شمال قرار دارد وی گفت که این افراد در دوران جنگ و مقاومت علیه طالبان و القاعده نقش مهمی را ایفا نموده اند.
با آنهم تمامی بست ها در اختیار شورای نظار قرار ندارد و به سایر تنظیم ها و افراد مسلکی نیز مسؤلیت های سپرده شده است.
مارشال فهیم در حالیکه وعده می داد که به زودی تغییراتی را در سطح وزارت دفاع بوجود می آورد از تشکیل کمیسیونی در (ص ۷)

مبصر: میا آروال

ددی گئی تبصره:

دبی و سلی کولو په ستر نیک کار کی دتول افغان ولس داد او ملاتړ ته اړتیا

پخپله په گوندو شی او نور به زموږ دبی ولس د غورولو توان لری که یو نیم مړ ژواندی چیرته پاتی هم وی هغه به هم په تدریجی توگه تویه گارشی.

دبی ولسی کولو دکار په پیل سره زموږ جگړی خپلی ولس خوښ شو، خوددی ترڅنگ ورته د تیرو تجربو په رڼا کی یوڅه اندیښنی هم پیدا شوی، هغه هم دبی ولسی کولو دکار د بهیر په هکله: په دی معنی چی: «څوک به څوک بی ولسی کوی؟» هغه ولسه وال گروپونه چی سره سیالی لری ایا هغه به خپلی رقیبی ډلی ته ولسه ورکړی؟ که ولسه ور هم کړی ایا هغه بله ولسه وال ډله به بی ولسی شوی رقیب ژوندی پریږدی؟ ایا زموږ په ټولنه کی همدغو بی غایه سیالیو اوس هم حاکمیت نه دی میندلی؟ په هغو سیمو کی چی لادولتی حاکمیت نه دی عملی شوی که دهغی وگړی خلغ سلاح شی او شخصی ولسی هم ورڅخه واخستل شی دهغوی دشخصی امنیت دنده به څوک ترسره کوی او کوم تضمین موجود دی؟»

په دی کی شک نشته چی دغه او نور دلایل یوڅه اندیښنی راولاړوی خو په هر صورت موږ ددی کار د ترسره کولو د ملاتړ په ترڅ کی غواړو وړاندیز وکړو چی: «تر ټولو لومړی دی د ټول هیواد په سطح ولسه وال گروپونه د افغانستان د ملی دفاع وزارت په تشکیل کی راوستل شی چی دهغوی د راتلونکی له پاره یو اطمینان موجود وی. په دی توگه به

تیره اوښی د جنگاښ په ۲۶ نیټه د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت کابینې د ښاغلی حامد کرزی په مشرۍ پخپله غونډه کی، په هیواد کی د غیر مسوولو ولسه والو غواکونو دبی ولسی کولو د پریکړی په باب خپل غوڅ درېغ اعلان کړ چی په دی توگه زموږ د جگړی خپلی ولس په رنگ کی نوی وینه وچلیده اوداهیلی یو غل بیارا تاندی شوی چی که خدای کول دمو جوده حکومت پام په نیکه شو او پر ستر کارنی پیل وکړ.

د غیر مسوولو اوبی فرهنگه ټوپکیانو بی ولسی کول د هرا فغان د زړه غوښتنه او هیله ده، دا ځکه چی په دی تیرو ۲۴ کلونو کی زموږ په هیواد کی ولسی اود ولسی چلولو واک یو شمیر داسی ډلو ټیلو تر لاسه کړی و چی اصلاً نی هیڅ راز انسانی او اسلامی موازینو ته په درنیت نه کتل. دبی فرهنگه ولسه والو په لاس ولسو زموږ د ټولنی ملی اومعنوی ارزښتونه ډری وړی کړل.

له همدغه امله وو اودی چی باید له غیر مسوولو، خپل سربو اوبی فرهنگه ټوپکیانو څخه ولسه راتوله شی، همدغه بی بندوباره ډلی دی چی قصداً او دنورو په اشاره خپله ټولنه لایدمرغه کوی، گډوډی اوبی نظمی راولی داځکه چی په دی کی دهغوی گټی دی. که په افغانستان کی د قانونی حکومت ریښی ټینگی شی بیا خو به دهر چا کارا وړ معلومه وی، د خپل سربو او گډوډیو مخه به نیول کیږی، غل اولو ټمار به

دبی ولسی کولو مهم!

ولسی دی راکړه نوبطیعی ده چی پر اولس ډیره گرانه تمامیری او حتماً غبرگون ښیی، په دی برخه کی څو خبری مهمی دی:

۱- د افغانستان د ختیځو ولايتونه، د لونی پکتیا ولايتونه، اوجنوب لویدیځ ولايتونه په ځانگړی توگه د طالبانو له خوا بی ولسی کړای شوی دی چی بیا دشمال دنیولو لپاره دغه ولسی دهیواد شمالی ولايتونه ته انتقال شوی، چی د طالبانو د سقوط پر وخت ټولی همغلته پاتی شوی نو پکار دادی چی لومړی هغه ولايتونه بی ولسی کړای شی چی هلته د ولسو امبارونه جوړ شوی دی له کومو ولايتونو نه چی طالبانو په سرکی ولسی ټولی کړی، هلته بی له ډیر تشدد نه کار واخست او همدا علت و چی هلته بی مقاومت امکانات ختم کړی وو.



۲- دبی ولسی کولو ډیره ښه طریقه داده چی دولت مختلفو ولسو ته یوه مناسبه بیه اوبیا ورته وخت وټاکي چی که هر چا په دغومره موده کی خپلی ولسی ونه سپارلی بیا به ورسره قانونی چلند کیږی او پکار دی چی د دولت له خوا په دی باب یو تقنینی فرمان هم صادر شی اوبیا هری سیمی ته تبلیغی هیأتونه واستول شی او خلک دبی ولسی کولو پر اړتیا او گټه وپوهول شی.

۳- تری ولسی کولو دمخه باید داتاثر ختم کړای شی چی گویا یو قام دبل په وړاندی د عصبيت پر بنا بی ولسی کیږی ځکه په خواشینی سره د زقوم د ابد بوتی روسانو زموږ په هیواد کی کرلی او وروسته نورو هم دخپلو سیاسی ضرورتونه په خاطر پاللی دی چی نن ډیری چاری له همدی ویری سرته نه شی رسیدلای اودا تاثر په یوازی تبلیغاتو نه شی ختمیدای بلکی یولی عملی اقدامات غواړی چی دخلکو د ډاډز مینه مساعد کړی.

د هر کار د سرته رسولو ځانته لاری چاری دی چی ځانگړی پاملرنه غواړی دارو ښه شی دی خو که بی ترتیبه وخوړل شی دگټی پر ځای زیان اړوی اوان چی دانسان دمرگ باعث گرځی. د افغانستان انتقالی اسلامی دولت چی دبی ولسی کولو دکوم مهم په باب پریکړه کړی، دا ډیره پر ځای خیر ده، هر څوک پردی پوهیږی، تر هغی چی ولسه ټوله نه شی، هیواد ته ریښتی

امنیت نشی را تلای، خو د ولسو ټولولو هم ځانته لاری چاری دی، د زور لار خوطالب هم خپله کړه، خو نتیجه بی هغه شوه چی هیچا بی هم پر مرگ اوبنکی تویی نکړی په داسی حال کی چی په پیل کی بی ډیرو خلکو پر ټانکونو گلان او پیسی پاشلی خو چی وروسته بی دخلکو زړونه مات کړل، دهغو چی ورسره مینه وه هم! مینه بی پر کرکه بدله شوه، نو انتقالی

دولت ته پکار دی چی نه د طالب پیښی وکړی اونه له خلکو سره له طالبی منطق نه کار واخلي.

د چونگاښ پر اووه ویشتمه ۱۳۸۱ همدغی یوه غیر عملی اقدام په نتیجه کی دنگرهار ولایت په خوگیاڼو کی یوه دروونکی پیښه وشوه چی دخو کسانو دمرگ ژوبلی باعث شوه که چیری همدغی پر احساساتو ولاړ چلند په ځونورو اولسوالیو او ولایاتو کی ترسره شول، ښائی چی دولت ته به ډیر بدعواقب وزیږوی.

د افغانستان ملت له یو څو هیواد پلورونه وراخوا په مجموع کی مجاهد ملت دی، چی زیاتره هغه ولسی چی لری بی له کمونستانو نه په غنیمت نیولی دی او ځینو جهادی تنظیمونو له هغی جملی نه دمولوی خالص صاحب تر مشرۍ لاندی اسلامی حزب د جهاد په دوران کی پر مجاهدینو د غنیمت ولسی هم ویشلی دا چی اوس دولت راځی او وچ په وچه ورته وایی چی

اراده

د تاسیس کال: ۱۳۷۹ هـ ش

او نیزه خپلواکه تحلیلی خپرونه

دامتياز خاوند: افغان نشراتی مرکز

مؤسس: سید داؤد

مسوول مدیر: عتیق الله پژواک

معاون: میاگل آروال

مسوول سکرتر: ظهور «افغان»

پست بکس «۹۰۹» یونیورسیتی ټاون، پېښور

تېلفون: (۸۵۴۱۴۵)، فکس: ۸۴۱۷۸۵

E-Mail: amrc@brain.net.pk



دلوی اوبینوونکی خدای په نامه

سرمقاله



د افغانستان په بیا ودانولو کی:

ټول افغانان گډه ونډه اودنده لری

افغانستان د ټولو افغانانو گډ کور چی د افغانانو گډوډیمنانو دخپلو گډو شومو اهدافو او اغراضو د ترسره کولو له پاره راته په کندوکنډو الو بدل کړ، اوس ټولو په دین او وطن مینو افغانانو ته گوری چی کله اوڅنگه به نی دغه جگړی خپلی بیجان په بیارا ژوندی کولو او جوړولو لاس پوری کړی. د جنگاښ په ۲۸ نیټه په کابل کی د ۲۰۰ تنو ملی افغان سوداگرو اود افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د اړوندو ادارو په گډون څلور ورځنی غونډی له دی امله وشوی چی د افغانستان د اقتصادی ودی اوسیدنه څه کی به گډه لازمی لاری جاری ولتیوی او په دی توگه دی هر افغان پخپل وار او خپلی برخی سره دخپل تاریخی هیواد دېرم او پرتم په را ژوندی کولو کی برخه واخلي.

کیدای شی اولکه څنگه چی له نړیوالو خبریایانو واوریدل شول د کنفرانس خبری ښی وی. ښه وړاندیزونه او انتقادونه په کی وچی لیری کول بی دولت په گډون د ټولو افغانانو گډو هلو ځلو ته اړتیا لری! خوددی ترڅنگ مسوولیتونه او مکلفیتونه هم سره توپیر لری، فردی مسوولیت او اجتماعی مسوولیت دوه ځانگړتیاوی دی چی لومړی بی یواځی په افغانی وگړی پوری اړه لری او دوهم چی ډیر ستروازیات مهم دی د دولت په غاړه دی.

که موږ د افغان وگړو په څیر هر یو دخپل کلی، کور، ولس، ښار اوبازار نه د بیا رغونی په کار لاس پوری کړو اوددی ترڅنگ دولتی مقامونه هم له قیل وقال نه را تیر شی اود عمل ډگر ته راودانگی کیدای شی چی دلوی خدای «ج» پر توکل د تیرو ۲۴ کلنو جگړو ناخوالی، کنډی او کنډیوالی مو ډیری ژر بیرته سره ابادی او ودانی کړو، خود یادولو وړ ده چی په دغه بهیر کی ستره دنده د دولت په غاړه ده، دولت مجبور دی چی لومړی دخپل هیواد دوگړو زړونه ډاډه کړی، امنیت نی تأمین کړی اوبیا دی خلکو او ولسونو ته دکار میدان پریږدی، په همدغه سیمینار یا کنفرانس کی ملی سوداگرو دلویو لارو په اوږدو کی د امنیت د نشتوالی رېږولو اداری څوړولو امله خپلی اندیښنی مرکز کی دولت ته په ډاگه کړی اود مرکزی اداری غړیو یو هم د یو شمیر ستونزو، خپل سربو اود اقتصادی منابعو څخه دشخصی گټو په کارولو کی خپلی اندیښنی پتی نه شوای کړای، دوی اوس یواځی د گمرکونو پر عایداتو نیستی خو تردی لوړ یو شمیر نور عایداتی منابع هم شته لکه په هیواد کی د قیمتی ډبرو او فلزاتو معدنونه چی همدا اوس هم دخینو پوځی یا ولسه والو گروپونو له خوا پخپل سررا ایستل کیږی، پخپل سرخارج ته لیږل کیږی، پلورل کیږی اومرکزی اداره یا پری خبره نه ده اویا هم سترگی پری پټوی.

موږ وایو چی ټول افغانان دی دیوی ښیرازه اوسمسور د افغانستان له پاره مستی راوغواړی، دولت دی هم تر یو سوسو لاندی اوبه نه تیروی، ملی سوداگرو دی هم ځانونه په یوه اوبله پلمه نه غلطوی، د علم او پوهی خاوندان افغانان دی هم د عمل ډگر ته راودانگی چی ټول په گډه دخپل هیواد له پاره کار وکړو او په داسی سیالی لاس پوری کړو چی سبا دخپل ملت له

خلع سلاح باید عمومی و سرتاسری باشد

سید سلیمان «هاشمی»

در کنفرانسی که در رابطه به جلب کمک های بین المللی به افغانستان در ژنیو دایر شد هشدار دادند اگر کشور های اشتراک کننده در کنفرانس بین المللی توکیو به وعده های داده شان به افغانستان وفانکنند، این کشور جنگزده و مخروبه بارد دیگر به اوضاع جنگی و پرهز و مرج گذشته برخواهد گشت که در آن صورت کنترل اوضاع نه تنها برای اداره انتقالی اسلامی بلکه برای جامعه جهانی نیز کار دشوار و مشکل خواهد بود.

هوشیما استدلال کرد که اگر کمک ها به افغانستان سرازیر شوند پروژه های عمرانی و عام المنفعه آغاز و افغانها بکار گمارده خواهند شد و بدین ترتیب انگیزه مسلح بودن از بین خواهد رفت.

گفته های هوشیما کاملاً بجاست، افغانستان کشور غریب عقب مانده و جنگزده است. افغانها برای پیدا کردن نفقه که خداوند آترا برای رئیس خانواده واجب گردانیده، مجبوراند که تلاش و تکاپو نمایند. ویکی از این راه ها در شرایط موجود، ادامه حمل سلاح برشان می باشد. اداره انتقالی اسلامی و هر کشوری که می خواهد پروژه خلع سلاح را عملی سازد باید این عوامل و انگیزه ها را جدأ مد نظر داشته و مطابق واقعیت های افغانستان گام بردارد. یکی از نکات مهمی که نباید فراموش شود این است که اداره انتقالی اسلامی علاوه بر زمینه سازی کار و شغل برای کسانی که خلع سلاح می شوند، باید اطمینان بدهد که زندگانی افراد مسلح بعد از گذاشتن سلاح بر زمین تضمین است، در غیر آن نمی توان صلح آرامش و رفاهی را که افغانها سالهای متمادی منتظر آن اند، در کشور عزیز حاکم گردانید.

اخیراً کابینه اداره انتقالی اسلامی اجلاس فوق العاده واضطراری ایرا تشکیل و طی آن گروه های مسلح را غیر قانونی اعلان کرد. کابینه فیصله نمود که این گروه ها باید خلع سلاح و در ترکیب وزارت دفاع و امنیت ملی کشور مدغم و منحل گردند.

در جمله گروه های که غیر قانونی اعلام شده اند، از جمعیت اسلامی، حزب وحدت و گروه های مربوط سید حسین انوری و جنرال دوستم نام برده شده است.

این تصمیم گام مهمی در راستای برقراری نظم عامه و برچیدن گلیم بی نظمی ها و بی امنیتی ها در کشور عزیز ما تلقی می شود. اما نباید فراموش کرد که خلع سلاح باید شکل عمومی و سرتاسری داشته باشد و هیچ گروهی از این پروسه مستثنی قرار داده نشوند، اگر یک گروه خلع سلاح و گروه دیگر پا برجا بماند طبیعی است که منجر به ادامه بی امنیتی و جنگ خواهد شد.

طبق یک احصائی بین المللی، بیش از یکصد هزار نفر مسلح در ترکیب گروه ها فعالیت دارند و خلع سلاح همه آنان به ستراتیژی دقیق، محتاط، مدبرانه و دوراندیشانه ضرورت دارد.

زیرا مسلح بودن یا مسلح شدن افراد علل، عوامل و انگیزه های گوناگون، مختلف و متفاوت دارد. برخی ها منافع خود را در این راستا جستجو می کنند. برخی دیگر ناعاقبت اندیشانه در حمایت از گروهی، سلاح برشان نهاده و از آن دفاع می کنند و یکصد زیاد دیگر به علت مجبوری و مشکلات اقتصادی در چوکات قوت های مسلح محلی تنظیم و یا منظم ساخته شده اند.

کینزو هوشیما مسئول امور کمک های بشری و کوفی عنان منشی عمومی سازمان ملل متحد در این اواخر

دقاومت کلی دخیله پاره !!

توپیکماران دی نور توپیک له اورو و غورخوی

قتیل خوریانی

ورانگو لاندی چی بختور به په کی زره خیمه پیدا کړی وه له ډیرو ستونزو ډک ژوند کاوه او یادا چی په کوڅو او بازارونو کی هغه پتمنی بنځی چی چایی په وطن کی پرونی نه ولیدلی سرگردانی شوی اوهر چا ته یی دسوال په نامه لاس اوږد او دهغه هم که چا به څه ورکړل اوکه ورته کړل هغه دشاعر خبره:

دست طمع که پیش کسان میکنی دراز

پل پسته ای که بگنری ز ابروی خویش

او یاد اچی یو شمیر بی نړیوالو قاچاق وړونکو ته په لاس ورغلی او له ډیری شرموونکی پېښی اوراتلونکی سره مخامخ شوی. نور زموږ جنگ ځپلی هیواد او بیوزلی خلک دجنگ جگری زغم نه لری، داهیواد ډیرو وړان شو خلک موزیات ورپریدل، نوردی جنگ سالاران چی توپیک دخپلی روزی اود قمار او نورو بد اخلاقیو له پاره دپیسو دحصول وسیله بولی له اوږی څخه و غورخوی دتوپیک کلمه دی په دغه ناروا معنی له افغانی فرهنگ څخه حذف کړی او دی ته دی زمینه برابره کړی چی افغانان لیر ترلیره دخوږیدلی ژوند له خوږوونکو شرایطو څخه خلاص شی اوس په هیواد کی په هر نامه چی یی بولی یو حکومت جوړ شوی دی، له دغه حکومت سره باید مرسته وشي، لاس ورکړل شی چی له بیوسی څخه خلاص شی اوددی وس پیدا کړی چی د مظلوم له گریوان څخه دظالم لاس لنډ کړای شی، هسی اوبه خوږول او ماهیان نیول دهیو نیارانو کار نه دی، او په غیر انسانی توگه له مقابل لوری څخه غچ اخستلو ته پلمه جوړول میرانه نه ده او یو شغالی عمل دی چی په بز دلانه توگه سرته رسیږی اوس باید له هر راز توپیر او تبعیض څخه پرته د ورونو په شان په یوه تفر سره را ټول شو اوبه افغانی تفاهم دجنگ په خای د هیواد ودانولو ته ملا وتړو او ځانونه دهغه چاله منگولو څخه وژغورو چی په افغانانو یی ښه ژوند نه پیرزو کیږی.

دسپتمبر دیوولسمی نیتی دلعتی پېښی په نتیجه کی امریکه دخپلو متحدینو سره دپته وهڅیدله چی پر افغانستان حمله وکړی، کور به اومیلمه دواړه ورک کړی اوددی دزیندی په ولکه کی گیر افغانان یی له شره خلاص کړی دامریکائی پوځونو دجنگی الوتکو تر ورو نو لاندی یو شمیر وسله وال کسان د هیواد نورو ښارونو او کابل ته را ورسیدل اوله رارسیدلو سره سم یی په ډیره بیره د دولت خالی چوکی ډکی کړی. دکابل ښار یو شمیر خلک له خوږوونکی له لاندی سره مخامخ شول چی په هغه کی په خیرخانه کی دیو شمیر وسله والو له خوا پر ځینو هستوگو فشار راوړل شوی چی خپل ملکیتونه یعنی داستوگنی کورونه اودکور و نو جوړولو نمری دوی ته پریردی چی دوی ځانته په کی کورونه جوړ کړی او «دقاومت دکلی په نامه» «تول هغه کسان په کی را ټول کړی چی مقاومت یی کړیدی. ددغه خای خلک که هر څومره غالمغال کوی چی دوی د ښاروالی اوشرعی محکمو له خوا شرعی اسناد په لاس لری شوک یی نه منی اوبه ځواب کی ورته وایی چی مستحق دوی دی، ځکه چی دوی مقاومت کړی او په میرانه !! یی ځانونه کابل ته رارسولی دی.

دغه سرزوری غاصبان دادلیل وړاندی کوی چی مونږ دلته د مقاومت کلی جوړوو، ددوی منطق دادی چی ددی پر خای چی له لری واټن څخه مقاومت وکړی باید له همدی نژدی خای څخه چی د مقاومت دکلی په نامه به ونومول شی، مقاومت وکړی.

ددی وسله سالارانو له دغه منفي منطق څخه داڅرگندیږی چی دوی لا دافغانانو په هغی درپه دری زړه نه دی یخ شوی چی کورونه یی په کابل کی په کنډوالو او کنډوونو بدل شول، زیات یی په کی په شهادت ورسیدل او پاتی یی یو سراو دوه غوره گاونډیو اوحتی بهرنیو هیوادونو ته مهاجر شول اولهته یاد اچی دلمر تیزو سوزوونکو

اردو پولیس آینده کشور چگونه باشد؟

عزیز الله

بعد از تشکیل اداره انتقالی در افغانستان سخن ها و نظریاتی در مورد اعمار مجدد و بازسازی و تنظیم و تشکیل ادارات دولتی کشور گفته و شنیده می شود بالخصوص در قسمت امورات دولتی و ارگان های وزارت داخله و دفاع کشور نظریات مختلف از طریق اطلاعات جمعی ارایه شده می شود.

تشکیل و ترتیب امور حکومتی منجمله ارگان مهم پولیس و وزارت دفاع کشور در اولیت کار های اداره متذکره در کشور بوده و اکثر علما و اهل خبره و متخصصین در این بابت نظریات مختلفی ارایه داشته اند تا اردو و پولیس کشور به چی شکل، از کدام اشخاص و افراد با کدام روحیه و کدام طرز عمل ... تشکیل، ترتیب، مجهز و مطابق قانون اساسی سال ۱۳۴۳ عملاً دوباره فعال گردند.

ماده ۳۶ این قانون چنین حکم می نماید که: دفاع از افغانستان وظیفه مقدس هر فرد افغان بوده و تمام افغان ها مطابق احکام قانون مکلف به اجرای خدمت عسکری میباشند.

به همین ترتیب هر جوانیکه سن ۲۲ سالگی را تکمیل می کرد به خدمت مکلفیت جلب و سوق می شد و خدمت مکلفیت بطور عام مطابق قانون جبری بود. تجربه در کشور مان نشان داده هر گاه طرف تجاوز بیگانه ها قرار گرفته ایم نه تنها حکومت ها به دفاع برخاسته اند بلکه رول اساسی را توده های مردم ادا و قربانی ها داده اند مثلاً جنگ های سه گانه افغان و انگلیس و اشتراک توده های مردم در جهاد علیه متجاوزین روسی، پس نمیتوان از این حقیقت چشم پوشی کرد که ملت افغان در مجموع علیه متجاوزین به خاطر دفاع کشور شان سپر شده اند و خواهند شد و هزار افغان خود را قربانی وطن کرده و می کند.

در بابت خدمت مکلفیت و سیستم کار ارگان های پولیس و وزارت دفاع کشور چنین نظروپیشنهاد می گردد اگر خدمت مکلفیت عسکری که طبق احکام قانون جبری بوده حذف گردد بهتر خواهد بود و در عوض سیستم خدمت در اردو و پولیس کشور بطور داوطلبانه (اجبری) و در بدل معاش و یا تنخواه معین و مدت خدمت معین و دیگر امتیازات لزوم دید ملت و دولت رایج گردد، بهتر خواهد بود. تمام افراد اردو از هر نوع سیاست و سیاست بازی هافارغ بوده و از جلب و جذب آنها در احزاب سیاسی جلوگیری به عمل آید و اردو و کشور صرف به خاطر دفاع از سرحدات کشوری آماده بوده نه به خاطر راه انداختن کودتاهای خون ریز و سرکوب مردم و مداخله در امور دولت، همچنان رفته رفته این ارگان از افراد و اشخاص تجربه کار و مجرب چه در امور کشور داری و چه در امور دفاعی و حفظ سرحدات کشور مالا مال ساخته شود تا در آینده بسیار نزدیک ارگان های متذکره به پای خویش ایستاده شوند.

البته هستند کشور هایی که دارای چنین سیستم کار دولتی بوده و نتایج بهتر در دست دارند و همیشه در آن کشور ها انقلابات بسفید و تحولات صلح آمیز صورت گرفته نظیر هندوستان و پاکستان و غیره کشور ها که اردو و پولیس شان مجزا از سیاست و سیاست مداران بوده است چه خوب خواهد بود کشور ما بطرف یک دموکراسی واقعی رهنمائی شود و این دو ارگان مهم دولت از سیاست و مداخلات سیاست بازان دور نگهداری شود تا از انقلابات و کودتاهای بی وقت و بی مورد که باعث بدبختی های ملت گردیده جلوگیری به عمل آید.

داکتر علی محمد سعدزوی لیون فرانسه

خرچنگ

وطن عزیز ما مینویسد: سی تا پنجاه هزار سال قبل از میلاد مسیح که دوره موسستورین (دوره که انسانها سنگ چسماق را می تراشیدند) نامیده میشود، در بلخ زراعت موجود بود این موضوع خیالی نبوده بلکه نتیجه حفرياتی میباشد که در وطن عزیز ما صورت گرفته است هوشداری جهت اینست تا مدعیان آگاه باشند که در اینجا سخن از پنجاه سال نبوده بلکه پنجاه هزار سال مورد تحقیق است.

همچنان اجنبی کسی است که خواسته هایش متضاد آرزو و خواسته های وطن دوستان باشد، و اگر از دور با قدرت فزینگی عجبالتاً شکست ناپذیر بیاید خطر ناک خواهد بود.

گرچه راه حل کنونی بهترین و معقولترین طریقی که برای نجات افغانستان امکان داشت، میباشد. اما بعضی واقعات اوضاع مشابه افغانستان که بعد از جنگ عمومی دوم در عده ای از کشور ها، دیده شده بود، نتایج اقتصادی و اجتماعی اسفناک را در بر داشته است. کمک های خارجی و مصارف صنعتی ممالک اجنبی چندین نوع میباشد:

اقتصادی: آنکه اقتصادی گفت لغت استثمار را در بردارد.

سیاسی: آنکه سیاسی گفت استثمار با آن یکجا خواهد بود.

حربی: که نتیجه آن استثمار و استثمار بوده و پاشنه آهنین هر پروژه و پنجه را میشکند.

مجانن: کدام ارزش بزرگ مادی ندارد برای غریب لباس فیشنی نمیدهند.

امروز احوال زار ممالک خورد و بزرگ افریقا و امریکا جنوبی را همه میدانند، ما بیچاره ها که دست بدامن بلزده ایم معلوم نیست که بعد از دو یا سه دهه که بصورت فرضی انجام کمک های خارجی

عظمت و بزرگی ملت ما که به اساس کاوش و مطالعه هویدا گردیده است، پدیده خیالی نبوده بلکه واقعیت تاریخی میباشد حکم فرمان و حکمرانان که در گذشته های دور عنان قدرت ملت نجیب افغان بدست آنها بوده است، غلامانه و چاکرانه حرف اجنبی را قبول نمی نمودند، هر چه میکردند برای خود و مردم خود ما بود. این موضوع بعد از اینکه روس ها و انگلیس ها با افغانها همجوار گردیده و در امور داخلی مادست بازی را شروع نمودند، ساز و نادر گردید.

ملت افغان با نجات ذاتی که همه از آن برخوردار هستند، با هر که آمد و گفت رهنما هستم همنا گردید بعدتر که دیدند سخن از چنگال گرگ ربودن نبوده بلکه خود گرگ بوده اند، آنوقت ملت تنهایی را احساس نموده و تقابله پرداخته است که نتیجه آنهم ظلم، دهشت، رشوه خواری، بیکاره گی، تیل سرکار را بدامن گرفتن، فحش دادن به کار فرما و شرکای آن، دست زدن بدامن اجنبی و از همه مهمتر ترک و غلام گردیدن کار فرما نزد اجنبی، نابکار و بعضی اوقات دزد، که قدر همسایه گی ها و نزدیک بودن کلتور را نمیدانند، میباشد.

غلام گردیدن نزد اجنبی تنها جان فروشی نبوده بلکه جان فروشی و وطن فروشی را نیز ضمیمه دارد، اجنبی به اینهم اکتفا نکرده بر علاوه دست درازی های دیگر آهسته آهسته به کف چراغ را گرفته شروع به دزدیدن تاریخ مینماید، در اینجا است که اجنبی را میتوان مدعی هم گفت دزدیدن تاریخ یک ملت که آنهم سابقه عمیق در واری تاریخ داشته باشد کار اسانی نیست، فلیپ فلاتر مورخ، روز نامه نگار و نویسنده فرانسوی در کتاب خود بنام گنج از دست رفته شاهان افغانستان در مورد قدامت تاریخی

قطع خواهد شد؟ به چه حالت اقتصادی قرار خواهیم داشت؟ افغانستان که در گذشته گداز گداز و در سالهای اخیر انبار تریاک جهانی بود، نتیجه مساعد بودن خاک آن از نگاه مراد کیمیاوی طبیعی و سهولت آبیاری ذریعه آب کم که چندین هزار سال پیش تعبیه شده بود، میباشد این اساس قواید جدید آبیاری که از کوه های سربه فلک کشیده سرچشمه میگیرند، تسهیلات زیادی را برای زراعت فراهم خواهد آورد، یک تعداد از ممالک امریکا ی جنوبی با عین شرایط سالها قبل دست بدامن پول قوی زده اند و اکنون با وجودیکه سالها میشود که خر سیاه هنگ میزند از گیر خرچنگ خلاص نمیشوند علت اساسی آنهم اینست که زمینهای زراعتی مساعد به زراعت گندم و دیگر مواد خورا که اولیه به مزارع کشت نباتات که مقدار سرمایه های بزرگ در آن زیاد است، تبدیل گردیده اند (در عصر حاضر لابراتوار های ساخت ادویه از این مدرک منافع سرشار بدست می آورند) نتایج این عمل طوری گردیده است که بصورت عموم آن دستی را که بیچاره مردم را برای نجات خویش دراز کرده بودند قطع شد استعمال مواد کیمیاوی برای از بین بردن حشراتی که به نباتات صحتی صدمه می رسانند باعث کثافت هوا و فضا گردیده است در مرحله اول زمینهای زراعتی که اساس ثروت طبیعی مردم بود از بین رفته و بر علاوه یک تعداد زیاد حشراتی که برای سیر تکاملی نباتات ضروری بود نابود گردیده اند بطور مثال در امریکا ی جنوبی مناطقی موجود است اطفال پروانه را نمیشناسند.

خداوند بزرگ ما را از چنین سرنوشتی بدور نگهدارد.

سپینی جامی اوتور عمل

حاجی عبدالرزاق کلام

ریتیا هم چی دا شاغلی خودیر یو منلی، د احترام او قدر ورنیک شخصیت دی. ملگری، دوستان چی کله ناکله ورسره مجلس، ناسته پا شه کوی خبری اتری نی ډیری بڼی خوری او مزه ناکی وی ته به وائی چی دخولی نه ملگری توبوی، فصاحت او بلاغت نی ډیر ښه دی کله چی دچاسره مشوره او مفاهمه کوی ساله، منطقی او پرخپل ځای معقوله بریښی. ددی ښاغلی اومنلی شخصیت وینا پردوستانو داسی اثر اچوی چی هر خبره نی سره زرده. خلک پری باور او یقین کوی ته به وائی چی ددی عالی جناب ته بل نیک صالح پوه، په وطن او خلکو مین شخصیت نشته. دهر چا د حال سره مناسب سلوک او رفتار کوی، دشمرانو احترام او عزت ساتی په کشرانو شفقت او مرحمت کوی په خوله ډیر پوست دی او په ژبه نرمی خبری کوی، په مزاج کی بی تشدد او تصنع نشته، عادی او موزون حال یی دی.

یورنگه سړی ښکاری غصه او غضب نی دمزاج سره په مخالف جهت کی استقرار لری داسی تصور او خیال کیږی چی دغه عالی جناب، دغه محترم او معظم شخصیت له ماسره داسی یو سلوک او بشری اخلاق کوی چی یو ورور نی ډیل ورور سره هم نه کوی. مگر برعکس سره له دی ظاهری ښوکیرو، دغه جناب په زړه او بطن کی هر چاته تگ اویرگ، کوږ ووردی. تل په دی فکر کی دی چی دهر سړی په لاره کی یوه کنده جوړه کړی او په دی کنده کی نی ورغوځاو کړی.

په ظاهری لباس او بڼه کی تاته ډیریو نازکو او نفیسو الفاظو استعمال څخه کار اخلی مگر په باطن کی تاته دمشکلو او پیچلو لارو دام ږدی په ظاهر لحاظ دغه شاغلی دمحببت، خدا، خوښی ډیر خوړ مجلس او مرکه کوی چی له دی کبله تاته به داحقیقت مصداق نشی چی جناب صاحب داسی آرام سړی دی خو په معنی او باطن کی یی تاته فکر، نظر او عمل بل ډول دی ددی سپینو جامو خاوند تل په دوکه، چل، فریب او غولونه ساده زری خلک له لاری وپاسی خلک دوستی په خام او نری تار او مزی تری خو په ظاهره ناری، سوری دوروری او دوستی کوی.

لیکن په باطن کی دخپل شخصی هدف او مرام دپاره غلطی لاری چاری لټوی او یو سپینځلی انسان، په دی نامه چی ته ځما دوست ملگری او اشنا یی دبدمرغیو په کپری کی راگیر او پاسار وی دادسپینو جامو خاوند ستاد مال او دسر په زیان هم اړ نه دی داسی اشنا به څه کړی چی په خوله یوه په زړه بل وی؟! شه فکر کوی دا شاغلی اومنلی شخصیت که هر څوک وی خو زما په نظر ددوستانو سره جفا کوی ددی سپینیو جامو خاوندانو دزړه راز ظاهر او هر چاته لکه لمر داسی ښکاری! خو په باطن کی دتورنیت او تورزړه خاوند دی.

داسی که هر څه وکړی دا په دی سپینو جامو، په دی جفا او قبا په دی ظاهری شکل او جسم دا خلکو دسترگو څخه پناه کیدلی نشی او په ټوله معنی ددی سپینو جامو خاوند وطن او خلکو ته عیان دی. دانسان لوی کمال په دی کی دی چی په علم او تقوا سره بی باطنی او ظاهری اړخونه ثابت، یو مخیز او یورنگوی نه داچی په ظاهر اشنا دوست په باطن کی لوی دښمن او بدبین وی، دانسانی شخصیت دمعیار لوړوالی دعلم پوهی او دانش دشتوالی له کبله دی په نورو باندی برتری، فضیلت په تقوا او پرهیز گاری سره ښکاره کیدلی شی.

هغه گسان چی په ظاهری ډول دنوروانسانانو دپاره ددوستی او وروری لاپی ښایي کوی، مگر باطن کی بل رنگه وی په داسی خلکو باندی دمنافق اطلاق کیږی دغه جناب که هر څومره ځان سپینځلی اومتقی شخص معرفی کوی خپل عمل پاک او صالح وینائی مگر حقیقت دادی چی ظاهر او سپینو جامو کی دښیگنی او نیک عمل چیغنی نی اسمان ته خپری مگر عمل نی ډیر تور او منقور دی څنگه چی یو شخص په ژبه او خوله ددوستانو سره اړیکی ساتی عمل او کردار نی هم باید هماغسی وی دوه مخی خلک نه یواځی بی اعتباره اوبی قدره وی بلکی په سپینو جامو کی دتور عمل خاوندان هم دی.

هغه گسان چی په ظاهری ډول دنوروانسانانو دپاره ددوستی او وروری لاپی ښایي کوی، مگر باطن کی بل رنگه وی په داسی خلکو باندی دمنافق اطلاق کیږی دغه جناب که هر څومره ځان سپینځلی اومتقی شخص معرفی کوی خپل عمل پاک او صالح وینائی مگر حقیقت دادی چی ظاهر او سپینو جامو کی دښیگنی او نیک عمل چیغنی نی اسمان ته خپری مگر عمل نی ډیر تور او منقور دی څنگه چی یو شخص په ژبه او خوله ددوستانو سره اړیکی ساتی عمل او کردار نی هم باید هماغسی وی دوه مخی خلک نه یواځی بی اعتباره اوبی قدره وی بلکی په سپینو جامو کی دتور عمل خاوندان هم دی.

د حاجی عبدالقدیر قاتلین

کی وویل: د حاجی عبدالقدیر وژنه په حقیقت کی دختیځ زون د قومونو اوولسونو سپکاوی دی. مړ تل دخپل هیواد ملی افتخارات ساتلی دی نوځکه دخپل مشر دوژلو پوښتنه کوو.

دغه راز د کونړ ولایت یو مشر مولوی قابل پخپلو خبرو کی وویل: دشهید عبدالقدیر کونړی دسولی طرفداره او په دی لاره کی یی ډیری قربانی ورکړیدی دهغه وژنه په حقیقت کی دمرکزی حکومت کمزوری څرگندی. ژر تر ژره دی دهغه قاتلین ونیول شی اودقتل دسیسه دی رسوا کړای شی.

ورپسې دغونډی برخه وال دیوه احتجاجیه مارش په ترڅ کی چی په سلگونو شعارونه او د حاجی عبدالقدیر عکسونه ورسره دجلال اباد په ښار کی دملگرو ملتونو دفتر په لور روان شول، ددغو دفتر په وړاندی چی دلری ننگرهار دولسونو داحتجاجیه مظاهری دپریکړه لیک متن دچپرهار دخلکو داستازی محترم امان الله اودیوی میرمنی له خوا ولوستل شو. او دملگرو ملتونو دفتر استازی یو ته وسپارل شو. په دی پریکړه لیک کی ویل شوی:

۱- مړی دلوی ننگرهار ولسونه دسولی اوملی یووالی غوښتونکی اوسانونکی یو، خو هیچاته ددی اجازه نه ورکوی په حقوقو موثری وکړی. ۲- دشهید حاجی عبدالقدیر قاتلان دی ژر تر ژره ونیول شی او په ننگرهار کی دی محاکمه شی.

۳- دقاتلان تر شا دتوطنه گرو تور لاسونه دی نری او هیوادوالو ته رسوا او څرگند شی. ۴- څرنگه چی دننگرهار ولایت دشهید عبدالقدیر اوشهید عبدالحق درنی اوویارنی کونړی دهیواد د آزادی په لاره کی بی ساری قربانی ورکړی او هم یی په هیواد کی دسولی او ثبات دراوستلو په لنډه موده اتومیا شتو کی دا دی دوه تنه نومبالی اونړیوال ملی شخصیتونه قربانی کړل مړی ټول په یوه غوږښتنه کړو چی دشهید حاجی عبدالقدیر دولتی څوکی دی دهغه دکورنی غم یو ته چی یقیناً ددغو څو کیو اهلیت، درایت او کفایت لری وسپارل شی. ۵- مړی دمشرقی ولسونو په غوښتنه او دانتقالی اسلامی دولت درنښ اوکابینې دغیر له وعدی سره سم حاجی دین محمد دننگرهار دوالی په حیث منلی اوتاکلی او په یو اتفاق سره یی ترشاولاړ یو او ملاتړ یی کوو.

۶- مړی په مخفیده اعلا ترو: هر څوک چی دشهید حاجی عبدالقدیر اوشهید حاجی قومندان عبدالحق د سولی اوملی یووالی له هڅونه سترگی پټوی، هغوی دمتحد افغانستان سولی اورورولی دښمنان دی.

۷- مړی په کلکه دخپلو غوښتنو عملی کول غواړو اوکه چیری زموږ دغه غوښتنی دولتی چارواکو له خوا عملی نه شی، مړی په خپلو هراړخیزو احتجاجونو ته دوام ورکړ اووه به یی غځوو.

لاله پژمرده

دکتورس بلدا «الم»

امروز مردن وفردایم ارزوست

قابر ساط صلع مان بزم وطرب کنند

بار خویشت بنگریم، به وقار و عظمت دیروز بیالیم و به خیره گی امروز آن اشک بریزیم و چاره برای نیکوئی فردای آن بیاندیشیم، بیاد آوریم سخن بزرگ مرد میدان ادب علامه اقبال را که گفت:

آسایک پیکر خاک و گل است
ملت افغان در آن پیکر دل است

ولی دریغا و درد که سماحت افسانه ای ملت افغان به دستان سیاه خصم رفته شد و اکنون که قلب آسیا خواهان مداواست بیگمان مارا به یاد روزگاران قدیم می اندازد که در آن ایام رسم بر آن بود، برای اینکه صیاد بتواند پرندۀ زیرک و بلند پرواز را هدف تیر خویش قرار دهد، تیر را درین پرهای آنان پنهان میساخت و بجانب صیدرها میکرد. پرندۀ مسکین تیر نهفته در بر را پر خویش میپنداشت که بدین ترتیب هدف صیاد قرار میگرفت و آنگاه که به فسون نهفته در پیری میبرد به قدم های صیاد افتاده بود. از درد بخود میپیچید و با چشمان مملو از یأس و التماس بسوی صیاد نگاه میکرد.

کس چی میدانه شاید صید بسمل برای بازیابی روزنه امید بسوی صیاد خیره مینگریست. و حال فکر کنیم که ایا ملت مان در عصر جدید با شیوۀ قدیم، صید حیلۀ ونیرنگ خصم نگردیده است. آیا نظیر طاهر زبان بسته به پرهای خویش اغوا نگردیده است، در حالیکه درد ورنج و درگذازندنگاه های مملو از التماس خویش را به کی ها دوخته است. به آنها یکمه می خواهند تحت عنوان خواسته های عصر جدید پرده بروی حقیقتی گسترده سازند که خورشید وار عاری از ظلمت است.

اگر از حاشیه روی، کنایه گویی و سیاست پردازی بیرهیزیم و با صفای وجدان افغانی خویش بیاندیشیم و با هم صاف و عریان صحبت کنیم پس بنیه اصالت افغان را که همانا شهامت، مهمان نوازی عفت و ایمان است، میتوان به واژه های ناهمگون و غیر متناسب دیگر تعبیر و تفسیر نماییم. ایا میتوانیم تیغ از نیام کشیده ویران نیاکان مان را وحشت خوان گسترده ساختن را جهالت و عفت و ایمان شان را در قیاس افراط تفریط بهم آوریم. (۷ ص)

ولحظه های تعمق را با خود میساییم، و یا خود می اندیشیم...

از زمانیکه درفش آزادی از حال نگون، بدست ملالی در میبوند برافراشته گردید و نعرۀ برق آسایش قلب زور مندترین یاغی زمان را بلرزده در آورده، خون حریت را در وجود حریت پسندان خروشانید و قوت ایمان مومنان باعث ظفر گردید که بدین ترتیب میراث گرانبهای اجداد مانرا به ما محفوظ نگه داشت و نقطه برای آغاز پیکار در راه آزادی و عمران بجا گذاشته و باب و فصل زرین را در کتاب تاریخ برای ما کشود.

ماچه کردیم و بهای این گهر گرانبها، میراث اجداد مانرا چگونه پرداختیم و چگونه از آن حراست نمودیم و چگونه آنرا پرورش دادیم؟ و صدای شیون هزار، هزار ملالی ها و ناهیده ها را چگونه پاسخ دادیم؟ آیا بجز اینکه باب و سطور تاریخ را با خون همدیگر شستیم و نوشتیم.

چه کاری انجام داده ایم؟ بجز اینکه یک انبار ویرانه و خاکستر برای جگر گوشه های خویش به میراث گذاشته ایم، چه دست آوردی در طول همین سال ها داشتیم؟

بیایید در محکمه وجدان از خود بپرسیم؟ دیروز آزاد بودیم، امروز آزاد هستیم؟ و فردا نیز آزاد خواهیم بود؟

افغانیت به معنی چی؟ اسلامیت به معنی چه و چگونه میتوانیم به آن دست یابیم و یا دست یافته ایم؟

بایست لحظه به تصویر خیره و لرزان آئینه دود زده تاریخ مان و یا بهتر بگوییم به بلدهای نافرجام و دهشت

زن را، مادر را، ستایش کنیم!

متصدی صفحه: عالیہ حسینی

یک سید رویا

نادیه فضل

ای شه دلها توشی مست و چراغانم کن

گلفشانم بنما آئینه بندانم کن

بگذار شاخه آتش به کفم، سوز تنم

حسرت و یأس بزد، غنچه خندانم کن

شاخه مریم رویائی اندامم را

در نسیم بوسه ها پیچ و شگوفانم کن

به نشیب و به فراز که سار قامت

همچو خورشید بگدازم، آبشارانم کن

تادر اعماق لیب تن تو غرق شوم

تو بنامم، تو بسازم، شاهدخت صبحگانم کن

در دل انگیزی با عظمت نور نگهت

نفس صبح، جلوه باغ عطر بارانم کن

تو در امواج ظریف ساز تا عرش خدا

بیرم مثل ملایک، تو غزلخوانم کن

بیاغلی کرزی صاحب ته دجواب به هکله:

دیوی مسلمانی افغانی پیغلی و پرانندیزونه

له هرڅه نه دمخه بنا غلی حامد کرزی صاحب ته دملک دمشر تابه او دملت دسرپرستی مبارکی وایم دالله تعالی څخه مو تل کامیابه او خوشحاله غواړم. الله «ج» دی وکړی چی تاسی خپله دنده په صحیح توگه اجرا کړی اود ملت دامیدونو او آرزوگانو دپوره کولو حمایت وکړی.

جناب عالی قدر، زه دیوی مسلمانی اوافغانی ښځی په حیث فرض گنم چی یو شو پیشنهادونه دښځی دحجاب اوکار په هکله تاسی ته وړاندی کړم. یوه ساله او سوکاله ټولنه هغه وی چی په هغی کی حیا او پرده اواسلامی اهداف عملی شی.

رښتیا هم اسلام ښځی ته له نارینه څنی زیات عزت اوحقوق ورکړی که درسول الله «ص» سیرت وگورو نوو به وینو چی هغه دښځی دوست اوپر هغوی مهربانه ؤاود هغوی د حقوقو په ورکولو کی یی ډیره مینه درلوده.

اسلام ښځی ته سیاسی، اقتصادی اجتماعی ټول حقوق ورکړی هغه په خپل مال کښی دتصرف پوره واکمنه ده. دخپل شان وشوکت وړ کارکولی شی لڼده داچی اسلام ښځی ته دومره عزت اودرنښت ورکړی چی دغرب د ډیری پرمختللی ټولنی

تصور او خیال کښی به هم نه گرځیدی.

محترم کرزی صاحب داچی زموږ یو شمیر افغانی خویندی له خپل وطن نه لری په پردیو هیوادونو او پردیسی کی ژوند کوی، پردیوی بیاکیو ته متوجه نه دی هغوی له بده مرغه داسی لباس خپل کړی دی چی هغه لباس دیوی مسلمانی ښځی لپاره هیڅ جائز نه دی بدبختانه چی هغوی دکفارو، غریبانو او پردیو نه تقلیدکوی هغه لباس چی پردی اغوندی هغوی یی هم تقلید کړی دی. چی نه په افغانیت اونه په مسلمانت دلالت کوی په اخر اندازه فیشن اولوڅ مخ، لوڅ لاسونه د خپلو کورونو څخه بهرته راوځی چی دا اجتماع دبریادی سبب گرځی. زه شخصاً چی چیرته هم خپلی افغانی خویندی چی دارقم لباسونه اوبی پروا نی کی وگورم نو خدای شته ډیره زیاته خفه کېم ځکه چی دادټولو تورسرو افغانانو لپاره دشرم خبره ده چی یوه پاکستانی داووانی چی افغانی انجونی بی لاری دی.

قدرمن حامد کرزی صاحبه زما غوښتنه همدا ده چی په افغانستان کی باید دښځو له پاره یو قانون اوقاعده مقررده شی چی داخل داسلامی چوکاټ وی.

الله تعالی فرمایلی دی چی په خپلو کورونو کی قراری کښینی دجاهلیت دزمانی دډول سینگار سره گرځیدل پریریدی. هغه قانون داچی اسلامی حجاب دی په ځان وی دا ضروری نه ده چی حجاب دی حتمی تورو ی په هر رنگ کی چی وی پروا نه لری البته ډیر شوخ رنگ نه وی چی دسړیو دتوجو مرکز وگرځی چسپ اولوڅ دی نه وی.

دمخ جلیان (دمخ پرده) دبعضی علماوو په نظر که په بعضی ځایو کی پرده وشي نو به ترده خوبیا هم هغه دانسان د خپلی حیا او پردی پوری اړه لری ټکری باید داسی په سروی چی وښتان یی معلوم نه شی لکه څنگه چی په غانځه کی جائز دی.

ښځی باید زیاتره دتعلیم اوتربیی په ځایو کی کار وکړی دښځی لپاره ښی دندی طب، شرعی معهدونه، دښوونی اوروزنی برخی اوداسی نوری دندی دی چی له سړیو سره مشترکه نه وی که چیری دا قانون په افغانستان کی ترسره شی ښه به وی ځکه چی زموږ هیواد دمسلمانانو هیواد دی مهربان خدای مودی له دی بدبختی څخه وژغوری الله وتبارک دی موږ ته یو پاک اسلامی افغانستان را پر برخه کړی امین ثم آمین.

ع، حسینی

نظرونه او پیشنهادونه

خبريال عاصم ثمريخيلي جلال اباد

هر وقت كه وسله سالاري گم شدد باز هر كس هر چيزي گفته مي تواند.

* دهغه څخه راروان شوم دښار دگنډيو وكيل سره چي محمد ابراهيم قطب زي نومېده اودلوني جرگي استازي هم ودرغوڅخه وروسته مي ورڅخه دجلال اباد په ښار كي دنرخونو او نورواړوندو ستونزو په باب وپوښتل را ته نئ وويل:

گرانه يوه ستونزه خونده چي زه ئي درته په گوته كړم زمونږ دښاريانو سره خوډيري زياتي ستونزي دي.

اول خو په ډوډي پخونكو كنترول اوڅارنه نه شته ډوډي وزن كم او قيمت يي زيات دي، تركاري او نور ټول ضروري شيان او جنسونه دكانداران په خپله خوښه خرڅوي، هوټلونوكي يو خوراك عادي ډوډي چي يو قوري سړي پري نه ميري ۶۰ كلداری قيمت لري، يو من اوږد ۷۰ كلداری او كله كله تردی لاهم زيات وي، قصابان يوه كيلو دغوښي غوښه په ۸۰۰۰۰ افغاني پلوري او ترپروسه كال لامالونه هم ارزانه دي دكراني كنترول نشته تركاري دښار خوا وشا سيمو څخه راځي په پلورلويي كنترول نشته، سقاوي كنترول كي ندي هر ډول بي چي پيسي دچا څخه واخستې اخلي ئي، همداسي هر څه درواخله بلكل خود سړي ده در چا چي هر څه زړه وي په هماغه قيمت ئي پلوري.

س:- نو دحل لاره ئي څه ده؟

غ:- ښاروالي بايد نرخونه كنترول كړي، هر چا ته خپلي نرخنامي په هره ورځ وروسپاري او هر اداري واحد بايد په خپله برخه كي جدي اقدام اوڅارنه وكړي او دڅارني يوگي هيشت وټاكي چي دښار والي، مستوفيت، امنيت، ماموريت اودگنډ كوم وكيل ورسره وي او جدي څارنه سرته ورسيري په ښار كي هرڅه په پراخه پيمانه موندل كيږي داچي كنترول نه شته خلکو پخپله قيمتي راوستي ده.

بله داچي وروره، دواپاشي نشته اصلا دهيڅ يوه داخلي او بهرني مؤسسي ورته فكر نشته

دداكترانو فېسونه لوړ دي ديوه داكتر يو ډول اودبل داكتر بل ډول فېس دي، داكتران د لابراتورونو سره، ايكسرو والا سره اودرملتونو سره خپلي اړيكي ساتي اوڅو داكترانو لا خپلي دواځاني هم جوړي كړيدي. په هر ډول چي وغواړي دواياني پلوري جعلي اودوخسته تيري دواياني پلوري څكه خود سړي ده سرنشته اونه دپوښتنې سړي شته؛ نارينه دښځو تلويزيوني معاينات كوي بايد دښځو دايكسري او تلويزيوني معايناتو لپاره ښځي كه نه وي بايد وروزل شي اويا دكوم بل ځاي څخه وگمارل شي اوس نو مونږه نه پوهيږو چي دفارمسي او تفتيش رياست له منځه تللي دي او كه څنگه اكثر داكتران اولابراتورونه قانوني اسنادونه نه لري په اكثره معاينه خانو كي دپاكي اوصفاني څرك نه ليدل كيږي او كه دروغتون په هكله ووايم نو په روغتونونو كي دښي له خوا پوښتنه بيخي ور كه ده نو كړيوالان دمسئليت احساس نه لري ستونزي خوډيري زياتي دي خو مونږه دهراداري واحد څخه په كلكه داغوښتنه كوو چي خپل كنترول بايد وساتي.

دننگرهار ولايت دجلال اباد په ښار كي ډيره زياته گڼه گونه ليدل كېده دښار ټول دكانونه له خوراكي موادو او استهلاكي جنسونو څخه ډك وو، دسركونو په غاړه پرچون پلورونكي اوريري دومره ډيري دي چي څوك په كي تيريدلي نه شو خو دښاريانو په څيروكي خپگان او مايوسي ليدل كېده. سوالگر نارينه ښځينه او ماشومان هم ترسترگو كيدل، احساس راته پيدا شو، راځه چي له دوكاندارانو اوڅو خلکو سره ددي مايوسي په اړند خبري وكړم يو دكاندار راته وائي:

* ځما نوم شاكر الله دي ددي ښار پخواني اوسيدونكي يم دننگرهار ليسې ددولسم ټولگي څخه فراغت شوي يم او اوس دكانداري كوم ورڅخه مي وپوښتل: په جلال اباد كي امنيتي حالت او پخپله دروان حكومت په هكله ستاسي نظر څنگه دي؟

غ:- په جلال اباد كي لاڅه چي په ټول ننگرهار كي امنيتي حالت نسبتاً يوڅه ښه دي خو خلك دموجوده حكومت څخه يوڅه خپه دي داځكه چي حكومت تراوسه پوري داسي ښكاره اجرائت نه دي كړي چي دخلكو ژوند ښه شي كه چيري كار خانې جوړي شي او بوته بندونه واچول شي، سركونه پاڅه شي اوداسي نور كارونه وشي او په دولتي چوكاټ كي كار اهل كار ته وسپارل شي نو خلكو ته به كار پيدا شي او خلك به په خوشالي سره خپل ژوند سرته ورسوي او كه همداسي حالت وي نو فكر نه كوم چي كوم لازيات ښه والي راشي.

* په ښار كي گرځم دخلكو وچوښونډو او زيبخلو رنگونو ته گورم هغه حالت ځما پاملرنه راواړوله كوم چي دښاروالي موظفينو دسركونو په غاړه دپروا وكراچي والا په مخه كړي دي او يو دبل څخه مخكي كيږي ځما څنگ كي يو سپين ږيري وويل: حكومتي كارونه او معاشونه خو ودرېدل اوس څوك په سركونو هم نه پريږدي چي خپلو بچو ته نفقه پيدا كړي.

* يو بل ښاري وائي: نامم محمد نذير است علاقې ميكتم، جوار، گندم، آرد، ماش، امي چيز هاي خوراكي رامي فروشم پارسال خوب بود امسال بسيار قيمتي است اصلاً خشكسالي است سرك ها خام است، كرايه بلند است از قطن، كابل وپيشاور جنس مي آيد ولي باز پاتك بازي زنده شده مردم بيكار است معاش ندارد، غريبي است همين كلي چيزها سبب شده كه قيمتي امده وفروشات ما هم كم شده سابق كه يك نفر يك چيزي رايك سيري مي گرفت حال يك چارك مي گيرد مردم فقير گذاره ميكند.

س:- برادر جانم به نظر شما چطور امكان دارد كه ارزاني شود؟
ج: ولايي شه صاحب كه امي سيكره را گم كند، پاتك ها گم شود خدا جان باران رحمت را نازل كند، خشكسالي گم شود واگر حكومت هم دلسوزي كند خدامهريان است.

س:- درباره حكومت جديد اگر چيزي بگويد خوش مي شوم؟
ج:- گمش كو برادر جان چند دفعه..... گمش كو درباره حكومت گم نه زن سركنام كس ما را نگیری همين قدر مي گويم

افغانستان از

دید همسایگان

اصف جاوید

افغانستان کورښت كه بقدر كافي افتخارات تاريخي مدني خود را دارد، يعني در قلمی ادوار تاريخ مردان نام آور چون زردشت، دقيقي، بيهقي، مولانا جلال الدين، بوعلی سینا، رابعه بلخي، ابوريحان وغيره نوايح كه ما به افتخارات اين سرزمين بوده است و اين نخبه گان در مقاطع مختلف زماني و ظايف راستيني را از خود بجا مانده اند كه با گذشت چندين قرن هنوز هم كار كرد اين ابرمردان تازگي وروشنی خود را حفظ كرده حتى ممكن است كه الهامات اين مردان نيكو در خارج از سرزمين ما پيرواني داشته باشد كه ما از فرط تبلي از آن بيخبر هستيم وآنطور يكه بايد پيرو به اندیشه اين ها مي بوديم نتوانستيم راه آنها را تعقيب نماييم. اندیشه اين مردان نابغه، برتری مردم ما را در منطقه و جهان در بخش های مختلف علوم و فنون معرفی مينمود بطور يكه حتى برتری نظريات آنها در غرب غلبه ميكرد.

اگر تاريخ دایم سير خود را چنين طی مي نمود شايد امروز از جمله کشور های مرفحي جهان محسوب ميشديم اما افسوس كه بعضی از هموطنان نا اهل و فريب خورده ماتسلیم فريب مغرضين گردیده وسير تكامل جامعه ما را به بي راهه سوق داده اند كه سبب عقب مانده گی وپراگندگی همه جانبه داشته های وطن ما گردیده است. برخلاف قسمي كه ديده ميشود کشور های نو ظهور نسبت به ما پيشرفت های قابل ملاحظه را نصيب شده اند كه قياس اين همه ناباور كردني بود. در واقع کشور ما حتی چند قرن چنان عقب نگهداشته شد كه همه اتباع کشور در بي هدفی زند گی خود را بسر مي برند كه زند گی همگانی يك جا آنگذد از شك وحيثرت و ناباوری شده و قلمی افراد جامعه غافل وبيخبر از همه امور گردیده اند كه اين اصل باعث شده تا اخلاق منفي همسايگان تأثير قابل ملاحظه را در زند گی اجتماعی ما داشته باشد و جای افسوس است كه اين تأثيرات ناگوار و منفي تدريجاً وارد سرزمين ما شده است و اخلاق نيكو و مثبت ما را خدشه دار ساخته است و بد تراز همه كه اجرای اين عمل منفي موجب تشويق بعضی از افراد جامعه ما گردیده است. كه در اصالت بعضی از افراد واشخاص تأثير مبالغه آميز از خود بجا گذاشته بايد متوجه بود كه اهميت اين چنين حركات موجب تباهی جامعه ميگردد اما قبل از اينكه جامعه بطرف فنا و بربادی برود بايد دست بكار شويم تا افراد نا اهل را متوجه اعمال شان گردانيم تا از نفوذ تحميلي آنها در اسلوب جامعه جلوگیری بعمل آيد و عمل كرد قلمی افراد جامعه حاكي از عظمت هماهنگي وكمال مثبت در راه تكامل جامعه ما باشد در غير آن جامعه به يقين بطرف تباهی و بربادی سوق داده خواهد شد كه منشأ اصلی اين همه بربادی ها از خارج کشور صادر ميشود و طبيعى هست كه همسايه گان ما را با چشم حقارت و خوار و ذليل نگاه ميكند كه ديگر جای شكوه نيست زيرا كه چنين هستيم كه با اشتباه عده محدود افراد توده عظيم جامعه ما در واقع تابع دستورات بيگانه گان خواهد شد. و برای پياده كردن واقعيت ها هيچگونه مخالفتی از طرف اهل دانش وجود ندارد ښار بښار اين سيستم كه وحدت ملی را در حال اجتماعی به عنوان يك واقعيت منظور نمايد بايد از آن بدفاع براييم تا بيايك نظر دقيق و همه جانبه جامعه خود را مرفه و شگوفان بسازيم.

به يقين بايد گفت كه کشورهای همسايه، افغانستان را در آينده نزديك، کشور مقتدر صاحب استقلال مرفه و آباد می بينند روی اين اصل است كه آنها توان برداشت چنين افغانستان را ندارند زيرا با وجود آمدن چنين افغانستاني، خود را در پرتگاه نيستی می بينند به همين منظور آنها می كوشند تاجلواين چانس را بگيرند و افغانستان را مانند سالهاي قبل دچار منازعات قومي و قبيلوي بسازند تا بربادی ماسبب آبادی آنها گردد.



آزارشهای اسلامی و ملی خود دفاع کنیم

مجاهد

اختلافات درونی افغان ها را پایان بخشد و صلح و ثبات باردیگر به کشور ما اعاده گردد این گروهک رنگ و رو باخته که در مقابل اکثریت نفوس افغان ها حیثیت ماش در برنج راهم ندارند درین خورشیاوری مبتلانیاشند که هرگاه ملا از افغانستان رفت مسجد هم مسدود خواهد شد... نه ملا از افغانستان رفته است، نه مساجد مسدود شده اند، بل آن عده از ملایان زیرزمینی شده یا از بین رفته اند که در خوشخدمتی و غلامی به دیگران برآزادی و تمامیت ارضی افغانستان معامله می کردند و افغانستان را لانه تروریسم بین المللی ساخته بودند ملاهای به معنای واقعی کلمه برجای خود باقی اند، حکومت مامتشکل از افراد مجاهد و معتمد و مسلمان است مساجد ما آباد هستند، ملاهای ما، اکنون نیز امامان دین ما هستند حیثیت و محبوبیتی را که قبلاً در دل مردم نجیب ما داشتند حالا هم دارند. گرچه سیاست طالبان اذهان عامه را نسبت به ملا و طالب بسیار مغشوش و مضطرب و پرافرخته نموده است، اما این همه به گذشت زمان طوری بر سر حالش می آید که بین طالبان و وطن دوست و وطن فروش فرق گذاشته شود...

هم چنان آزارشهای ملی و دینی و کلتوری و فرهنگی ما با تمام قوتش به جای خود باقی است، قانون ما، ضوابط اجتماعی، اصول نظامی و ویلکی ما در سایه همین آزارشها تنظیم خواهد شد و هویت افغانستان اسلامی را هیچ کسی مسخ نخواهد کرد و نه توان آن را خواهد داشت که دست به این کار بزند...

بیایید از آزارشهای اسلامی و ملی خود دفاع کنیم و نگذاریم که مردم این الوقت و فرصت طلب از وضع موجود طوری استفاده کند که آزارشهای دینی، ملی و وطنی ما را به باد مسخره گیرند و این مسئولیت در قدم اول متوجه آقای کرزی رئیس حکومت موجود و اعضای کابینه اش می شود، زیرا حکومت مؤقت نیز طی این گونه غایله ها - خدانا خواسته بدنام می شود.

با تحولات اخیر که در رابطه به سرکوبی تروریسم در افغانستان و تصفیه لانه هایی که بریادی ملت و میهن و حتی دین ما از آن تنظیم می شد، بعضی ها چنین فکری کنند که دیگر رعایت آزارشهای ملی و اسلامی در افغانستان پایان یافت و دیگر هر چه دل شان خواست بدون رعایت این آزارشها انجام خواهند داد... در حالی که اگر این پند را از یک سو چهره های وطن فروشان و دشمنان فرهنگ و کلتور ما را از زیر نقاب بیرون می کند از سوی دیگر حیثیت سازمان ملل متحد و متحدین امریکا را زیر سوال می برد، هدف آمدن قوای حافظ صلح سازمان ملل متحد و متحدین امریکا در افغانستان بخاطر سرکوبی تروریسم و اقامه حکومتی است که تمام اقشار مردم افغانستان از آن راضی باشند، نه بخاطر این که چون روسها با فرهنگ و ثقافت و کلتور افغان ها به دشمنی برخیزند. یک مشت انسان های که در گذشته ها نیز با استفاده سؤ از نام دیموکراسی افغانستان را ضربه پذیر نمودند و باعث لشکر کشی روسها بر افغانستان شدند فکری کنند که زعامت امریکا علاوه از تصفیه تروریسم در افغانستان می خواهد که برخلاف اساسات کلتوری افغانها دیموکراسی بی رابرتظام نوین افغانستان تحمیل نماید که تمام خصایص آن از دیموکراسی غربی گرفته شده باشد، در حالی که چنین نیست و این دشمنان دین و وطن طوری که قبلاً مردم افغانستان، مزاج تاریخی و روانی و فرهنگی آن ها را نشانخته بودند، اکنون نیز دستخوش خوشیاوری سابق شده اند.

بل- امریکا و متحدینش هم چنان نیروی حافظ صلح ملل متحد، طبق موازین منشور ملل برادر، مکلفیت دارند که در افغانستان جلوه گرانه انارشی، بی نظمی، جنگ های تحمیلی، جنگ هایی که از بیرون مرزهای افغانستان بر افغان ها تحمیل می شود، بگیرند و نظامی در سایه این تکلیف بوجود بیاید که تمام عوامل

لاله پژمرده

اگر جواب «بلی» باشد، تصویر و تعریف جدید هر فرد افغان که عاری اوصاف متذکره باشد، یک کالبد میان تهی خواهد بود اگر جواب «خیر» باشد، پس کجاست آن شهامت و غرور فلک نازمان که بادستان تهی خویش ابر قدرتی را بر زبان نشانند که آفتاب در قلمرو آن غروب نمی کرد و چرا بالفاظ واضح بیان نمیدارند که مهمان نوازی، صداقت، عفت و ایمان اصول دین مقدس الهی است که جز زمرمه لالایی مادر و تحفه وصیت نیاکان مابوده که همراه با شیر مادر در تار و پود وجود مان ریشه دوانیده است.

تول افغانان گدیزنده

محاکمی خفه دیری لاری و موندلی شو.

که چیری دافغانستان اوسنی و اکمنان په رښتیا هم له خبرو خفه دعمل ډگر ته شی، دخپل عظیم ملت، ملاتړ تر لاسه کړی، خپل هغه ملی سوداگر چی ددولتی دناسمو شرایطوله امله بی پانگی په بهر کی په کار اچولی، دخصوصی سکتور په پیاوړتیا سره خپلی پانگی هیواد ته راوړی، موږ باور لرو چی په لږه موده کی به مودسالی سیالی له برکته په تول هیواد کی په زرگونو کارخانی اوفابریکی فعالی او په میلیونونو افغانان به په کی په کاروگومارل شی چی له یوه پلوه به ددوی اوکورنیو ژوند بی دسمون ښه ومومی اوله بله پلوه به موکه خدای کول دا ډیر- دیودونو کرانو په لاس وران ویجاړ هیواد ښکلی اوسمسور شی، که خدای کول همداسی به وشی هم.

هغه لانه امریکائی پو...

ددولتی لوړرتبه چارواکو دامنیت څارلوله پاره بهرنی پوځونه نه گومارل دداخلی گډپوځرگندونه کوی اودنیو روزل شویو ډلو په هکله دا اندیینه موجوده ده چی کیدای شی دغه کسان په یو پوځی ډلی پوری تړلی وگړی وی اودتول هیواد دولسونو حقوق په کی په پام کی نه وی نیول شوی.

آنها حضور فعال در...

سطح وزارت دفاع به اشتراک جنرال سردار عبدالولی، جنرال رحیم وردگ و جنرال گل زرک څډران هم یاد آور شد، وی افزود هم اکنون عده یی از جنرالان مسلکی که حتی در دوره حکومت داکتر نجیب الله مصروف کار بوده اند نیز به وظایف شان در وزارت دفاع ادامه می دهند.

انتقالی افغانستان گفت که اداره انتقالی اسلامی از امریکا خواسته است که بعد از تحقیقات و گزارشات دقیق دست به عملیات بر ضد طالبان و القاعده بزند و باید از مراجع معتبر و موثق اطلاع حاصل نماید تا غلطی و اشتباهی رخ ندهد وی در حالیکه رقم کشته شده گان را در حدود چارصد یا پنجصد تن حدس می زد افزود که برخی از قوماندانان رقیب سعی می ورزند که با رایه راپورهای غیر دقیق و غیر موثق، جانب مقابل خود را ضربه زنند.

ناگفته نماند در آخرین روزهای حاکمیت طالبان در کندهار تلفات مجموعی غیر نظامیان افغان از اثر حملات نیروی های امریکا و متحدین آن بیست هزار تن گزارش شده بود.

دبی و سلی کولو په سترنیک کار کی...

را څرخي.

دانتقالی اسلامی دولت دنده ده چی په تولو هیوادوالو کی دخپل ځان په هکله دباور پیدا کړی چی هر څوک یی مرستی ته راودانگی، که خدای مکره داخل دبی و سلی کولو په نوم نور عزایم راڅرگند شی اویادولتی قدرت په ځانگړی توگه وکارول شی نو ویره ده چی په کمین کی ناست دښمن به هم پخپلو بریشو گوتی ووهی، دویری اوتخریب له پاره لاتراوسه په هیواد کی شرایط برابر دی « دملدی ختی لږ اوبه دارووی» په نړیواله سطحه هم نه یواځی دافغانانودښمنان شته بلکه دمرسته کوونکو هیوادونوسیاسی سیالان اوپوځی رقیبان لاس ترزنی نه دی ناست.

نه باید دښمنو ځواکونوته په زور بیا ددی زمینه مساعده شی چی داجگړی خپلی افغانستان اوویرزلی ولس یو ځل بیا دخپل منځی بل سوځوونکی اور په لمبو کی وړیت اوستی شی که هر څوک په دغه لور دافغانانو بیول غواړی هغه به په ملی او بین المللی سطح دافغانانوله پاره نه ښوونکی دښمن وی اویس.

وزارت دی دهیواد او هر ولایت په سطح داصیلو مجاهدینو په گډون دبی و سلی کولو ځواکمن هیأتونه وټاکي، دغه هیأتونه دی په دولتی سطح اجرائیوی ځواک ولری، که له چانه وسله غواړی چی ددولت غماینه گي وکړی. که په سیمه کی ددولت دپلوی په نوم پوځی ډلی ټپلی نور موجود وسله وال جهادی گروپونه دالقاعده اوطالب په نوم نو موی داخبره دگتیی پرځای تاوان کوی.

موږ بیا وړاندیز کوو چی: «په سیمه کی دی هیڅوک داوسنی اداری دپلویانو په نوم دقدرت داتحصار په فکر کی نه اوسی، داوطن دتولو افغانانو گډکوردی، تولو افغانانو دجهاد په ډگر کی ستړی قربانی ورکړی، دهمدغه احساس په درلودلو سره په کاردی چی په هغوی کی داسلامی وروولی له مخی دافغانیت گډ احساس پیاوړی کړو؛ کله چی دبی و سلی کولو گروپونه دهری سیمی دپاکومجاهدینو، دینی علماوو، قومی مشرانو څخه جوړشی نوی و سلی کړای شوی ډلی به پری باور او داډولری چی وسله به نی ددولت په واک کی وی او پردوی به بیرته نه

امریکا تعداد کشته شده گان را کمتر از...

ومردمی صورت گرفته که وفاداری شان باحکومت مرکزی مشکوک بوده ویدین ترتیب خویشرا از گزمه و بیاردمان درامان داشته اند.

قرار یک گزارش رادیوی بی. بی. سی. شمار کشته شده گان اهالی ملکی در افغانستان هشتصد تن شامل زنان وکودکان قلمداد گردیده است رادیوی متذکره که از قول یک شاهد عینی «سرویر» سروی راه انداخته شده برای کسب معلومات در مورد تلفات اهالی غیر نظامی در افغانستان افزود که در منطقه خان آباد طی بمباران طیارات امریکا بی بر اهالی غیر نظامی ده ها تن به

قتل رسیده است، وی از بقتل رسیدن دسته جمعی دو خانواده یی سخن گفت که منازل شان ده کیلو متر از ساحه جنگ فاصله داشت اوافزود که در یک خانواده شانزده تن، ودر خانواده دیگر هژده تن یکجا هلاک شده اند.

بی. بی. سی. در گزارشش ادامه داد: اکثرأ مناطق جنوبی، شرقی و جنوب غرب افغانستان هدف چنین حملاتی قرار گرفته است.

در یک واکنش دیگر سید فضل اکبر سخنگوی ریاست اداره

مردم از این باغ بری می‌رسند

البتگین

نفع صلح و ثبات دایمی در قبال داشته باشد؛ زیرا در حال حاضر آنان ظرفیت‌های عظیمی را برای اعاده صلح و ثبات در خود نهفته دارند.

دیدیم که با وجود اعتقاد عمومی برای یک صلح پایدار در کشور که پس از کنفرانس بن و مخصوصاً بعد از تدویر لویه جرگه اضطراری قوت گرفت در همین مدت به نحوی شاهد نقض‌های صریح و آشکار داعیه صلح در گوشه و کنار کشور بوده‌ایم که اکثراً از ناباوری و بی‌اعتمادی گروه‌ها و دسته‌های مسلح نسبت به همدیگر که میراث دوران جنگ است، ناشی می‌شود و چه بسا که در گذشته، جنگ در درون خود جنگ‌های دیگری را زاینده و یا کسب ابعاد گسترده مصایب بی‌شماری را بار آورده است.

بنابراین ماور مندیدیم که توافق و استقبال گروه‌ها و دسته‌های مسلح و مخصوصاً زعامت‌های این گروه‌ها و دسته‌ها از پروگرام خلع سلاح عمومی، از افق‌های روشن اعتماد و باور در آینده نسبت به همدیگر مژده می‌دهد، که این خود نمایانگر گام‌های استوار است به سوی حکومت قانون، و پیشروی در جهت وحدت و همبستگی و یکدلی قاطبه مردم افغانستان بخاطر تحقق داعیه صلح و آبادانی کشور.

در انجام چنین کار خیری، توفیق با سعی کنندگان آن‌ها باد و دعای مردم درد دیده از جنگ بدرقه راهشان!

پذیرش و استقبال پروگرام حکومت مبنی به خلع سلاح عمومی از سوی مردم و مخصوصاً از سوی کسانی که زمانی ظرفیت‌های صلح‌شکارشان بود، گام بلند است به سوی استقرار صلح و ثبات در کشور.

نتایج مذاکرات سه جانبه نمایندگان جنرال دوستم، استاد عطا و حزب وحدت که به استقبال از تحقق پروگرام خلع سلاح عمومی در شمال کشور این هفته در شهر مزار شریف صورت گرفت. عجباً تا حتی در سطح یک اعتراف و توافق که خلع سلاح عمومی را یگانه‌راه تأمین امنیت دانستند و تا آنجا که تأمین صلح و امنیت را بدون جمع‌آوری سلاح ناممکن خواندند؛ از ارزشمندی خاصی برخوردار است. همان‌طور که از جملاتی که از سال‌ها بدینسو مردم ما به آن مصر و معتقد بودند که جز این راهی برای استقرار صلح و ثبات در کشور وجود ندارد و باز هم فراموش نکنیم که استاد ربانی، استاد سیاف، اسماعیل خان و برخی دیگری از شخصیت‌های کشور - در اظهارات‌شان - از اقدام به خلع سلاح عمومی استقبال نموده و وعده همکاری را در زمینه تحقق این مأمول بزرگ و شریفانه نموده‌اند.

واقعیت اینست که توجه، سعی و تلاش چنین مردانی در راستای خلع سلاح عمومی نتایج ثمرباری را می‌تواند به



مردم چی می‌گویند!

می‌گویند:

یگانه‌راه پیرون رفت از مشکلات بوجود آمده در سطح کابینه جناب محترم کرزی صاحب، مبنی بر، برکناری یا استعفای شاروال کابل و هم تعیین شاروال جدید، راه اندازی انتخابات برای مقام شاروالی و ریاست‌های نواحی هفده گانه شهر کابل است، این پروسه از یک سو می‌تواند جلوس استفاده‌های مروج در شاروالی را سد شده و امکانات باز پرس از مقامات آنها فراهم آورد، از سوی دیگر با تطبیق این رکن مهم دموکراسی حق به حقدار می‌رسد.

می‌گویند:

تطبیق پروسه خلع سلاح به هر نحوه و هر شکلی که باشد گام نیکو وارجناکی است زیرا اقلاً این بهانه را دیگر دست‌برهم زنان نظم عامه با قدرت طلبان حاکم در مناطق مختلف نمیدهد که بروز هر واقعه و قضیه بی‌رو در وجود مخالفین شان خلاصه می‌کنند و به اصطلاح (الله و بلا هر دو را به گردن ملا) حواله می‌نمایند.

می‌گویند:

اگر دولت مرکزی مجبور است به پاس خدمات نظامی سالاران و یا فشارهای دیگر آنها در حاکمیت شریک بداند و نمیتواند ایشان را کنار بگذارد، اینقدر که خواهد توانست آنها را از مناطق تحت سلطه شان با حفظ مقام و منزلت و جاه و... به مناطق دیگر بگمارد، یعنی والی و قوماندان عمومی نظامی یک ولایت را به ولایت دیگر و از آن ولایت را به آن دیگر منجیت مسوول دولت مرکزی تعیین و بفرستند.

می‌گویند:

کمک چند میل سلاح توسط نماینده نظامی کشور بلغاریا به افغانستان زیر به کرمان بردن را مانند است، کلس مقامات ذیصلاح کشور تحفه دهنده بجای ابزار قتل و غارت، چند جلد کتابچه‌ای را برای شاگردان بی‌بضاعت و تشنه علم و معارف افغانستان وقف می‌کردند تا کودکان ما با فیض یاب شدن از علم و معرفت در جوانی به جنگ و جنگ افزار متصل نشوند.

می‌گویند:

به یقین که ترتیب و تنظیم نصاب واحد و برابر با مقتضیات عصر برای معارف ضرورت میرم جامعه و کشور ماست، اما کاش اینبار متصدیان امور واقعاً از روی دلسوزی و وطن‌دوستی در این عرصه دست بکار شده و زمینه چاپ و تهیه کتب را هم در داخل کشور خود مان تدارک ببینند، تا تجارب گذشته تکرار نشده و عده‌ای از جیب معارف و از سهمیه کودکان معصوم مان صاحب آگاه و بارگاه و خرگاه نگردند.

می‌گویند:

یکی از علل عمده صعود نرخ مواد مورد ضرورت در کشور و تورید اجناس قلابی ویدر دهنه اصطلاح ما «پیسسه سوزانک» ضعف کار گمرکات، استفاده جویی‌های مروج طی دوده‌های اخیر و عدم موجودیت مرکزیت و کارشناسان مسلکی در این بخش حیاتی کشور ماست. و از همه خطرناک‌تر و زیانبار تر آن پروسه جاری اخذ محصولات گمرکی به حساب می‌رود که در هر ولایت قرار داشته در مسیر شاهراه‌ها و بنادر تجارتی توسط حاکمان مختلف اخذ می‌شود.

خسرو محیا

د علم ار خبیت

پوری پکی دیوه جهادی مشر استاذ سیاف ونده وه چی دوه سوه زره دالره بی نقد پکی واپول، خومالی وضعه یی اوس بیاداسی ده چی دهغه دشانگری استازی په قول له دوی پخونکیو څخه پر چوب خط دوی په پور راوړی!!

خبره د علم او پوهی وه په دی کی اوس هیشوک هم شک نه لری چی «علم» درنه شتمنی ده چی کوم اولسونه یی لری او ار خبیت ورکوی پری بنا غلی اودرانه دی او چی کومو زموږ په څیر سلوک ورسره کړی دی چی دسیسی ماموریت لپاره ترشهادتنامی او تجریی واکمنو لوریو ته وفاداری اوشخصی اطاعت ورته مهم وی نو وضعه یی معلومه ده.

زموږ یارانو په تیرو کلونو کی له «علم» سره چی څه معامله وکړه پایله یی خود همدغه کیدای شی چی استاذان باید دتیسرو او کچالو کراچی ته ولاړوی اوداسی یاران فرقه مشران اورنیشان شی چی دلاسلیک پرغای گوته لگوی او یا دپخوانیو میرزایانو په

شان مهورنه په جیب کی گرځوی!!!

ن سبا د پاکستان په اخبارونو کی دانتخاباتو لپاره دساینس دډگري پر شرط ډیره لویه غوغا راپورته ده.

ځکه چی که دغه شرط دکاندید لپاره پرغای پاتی شی نو د پاکستان داوسنی سیاست تر نیمایی زیاتی سیمی به د اقتدار له لوی اود پارلمان د غړیتوب له سیالیو څخه پاتی شی.

په دوی کی داسی لویی سیمی هم شته چی تراوسه په هغو ټولو انتخاباتی سیالیو کی بریالی شوی دی چی دوی ځانونه کاندید کړی دی.

خو پردی هرڅه برسیره اوسنی چارواکی پردی شرط ټینگار کوی او هغه دچا خبره غواړی چی هم خرما او هم ثواب لویه وکړی.

په هر صورت خبره د علم او تعلیم د ار خبیت ده، علم او پوهه واقعاً ار خبیت لری ځکه خو هلته په کابل کی د معارف وزارت د «معارف فنډ» ابتکار وکړ، دغه فنډه هم ښه په خوند مرستی راټولی شوی خو ډیره په زړه



م. عمران

In This Issue

1. American Bombardment killed hundreds Afghans Page.1
2. We ought to bring big changes in defense min... Page.1
3. Big demonstration in Jalalabad City Page.1
4. 45 Americans hired for Karzai security Page.1
5. All Afghans should take part in the reconstru... Page.2
6. All Afghans are support disarming in the country Page.2
7. Disarming is very important work. Page.2
8. Disarming should be general and countrywide Page.3
9. What kind of Military and police for the future.. Page.3
10. Armed ones should throw their weapons... Page.3
11. The Crab Page.4
12. A satire (Dirty work in white cloths) Page.4
13. Withered tulip Page.5
14. Some recommendation of an Afghan woman to.. Page.5
15. Views and recommendations Page.6
16. Afghanistan from the neighbors point of views.. Page.6
17. We defend our Islamic and national values Page.7
18. What do people say...? Page.8
19. This garden gives fruit all the time Page.8
20. Value of the knowledge Page.8

ERADA: Weekly Independent Publication
Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud
Chief Editor: Atiqullah Pazhwak
Assistant: M. Gul Arwal Editor: Zuhoor Afghan
Add: House # 2, Canal Bank Road
U.P.O. Box 909 University Town
Peshawar - Pakistan
Tel: (92-91) 854145 Fax: 841785
E-mail add: amrc@brcn.net.pk
 Subscription in USA, Europe & Australia: \$5.5
 Region: 1 Countries: 30. US & Pakistan: Rs. 200
 AC: USD AC/No. 01801406 & AC/ Rs. No. 01007039.
 Bank Al-Falah Ltd. 6-B, Islamia Road, Peshawar Cantt.
 You can remit your donations to the above account No.

اراده

دمقاله انتخاب کی واکمنه ده. هره مقاله دلیکوال دنظر څرگندونه کوی وارسیدلی مقالی بیرته نه ورکول کیږی دگپون کلنی بیه: په امریکا کی، اروپا او استرالیا کی: ۶۰ امریکایی ډالر. دسیسی په هیوادونو کی: ۳۰ امریکایی ډالر. په افغانستان کی: ۲۰۰۰۰ افغانی. په پاکستان کی: ۲۰۰ کلداری. دشیپ میاشتر لپاره نیمه بیه دپوستی لگیت داداری په غاړه ده. دیوی گنی بیه: ۳ روپی.

A/C USS 01 801406

الفلاح بانک ۶ ب اسلامیه رو پی پیوږ
 دلاس ته راوړلو ځایونه دپیوږ ټول اخبار پلورنځی